

ชื่อเรื่องวิจัย ผลของการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรื่อง เทคนิคสะอาด ต่อความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2

ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ฉวีวรรณ สุวรรณ
 อาจารย์ ดร. นงเยาว์ เกษตร์ภิบาล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยวรรณ สวัสดิ์สิงห์

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้ถูกนำมาใช้แพร่หลายในหลาย สาขาวิชา รวมทั้งทางการศึกษาพยาบาล แต่การนำมาใช้ในกระบวนการฝึกปฏิบัติการพยาบาล พื้นฐานในห้องปฏิบัติการ (552217) ยังไม่เพียงพอ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research design) ชนิดหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (one-group pre-post test design) เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรื่อง เทคนิคสะอาด ต่อความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษาความพึงพอใจ ของคณาจารย์ที่สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่อง เทคนิคสะอาด ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานในห้องปฏิบัติการ (552217) จำนวน 137 ราย และคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน จำนวน 11 ราย เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ แบบวัดการปฏิบัติ แบบสอบถามความพึงพอใจ ประโยชน์ และ ความเครียดจากการเรียนการสอน แบบวัดความรู้ และแบบวัดการปฏิบัติ ได้ผ่านการตรวจสอบ เครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา paired-T test และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับเทคนิคสะอาดก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -13.204, p < .001$) และนักศึกษา มากกว่าร้อยละ 80 มีคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคสะอาดทั้ง 4 เรื่อง (การล้างมือแบบธรรมดา, การใส่-ถอดผ้าปิดปาก ปิดจมูก, การใส่-ถอดถุงมือ และการใส่-ถอดเสื้อคลุม) อยู่ในระดับดีมาก คือ มากกว่าร้อยละ 90 นอกจากนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ($n = 96$) ร้อยละ 46.9 มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการทำ แบบทดสอบก่อนเรียน ในระดับปานกลาง พึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากวิดีโอ (ร้อยละ 61.5-64.6) รายละเอียดของภาพ เสียง ขั้นตอนการสอนจากวิดีโอ (ร้อยละ 52.1-57.3) การมีอาจารย์ที่

ปรึกษาประจำสถานี (ร้อยละ 46.9) การประเมินผลการฝึกปฏิบัติภายหลังเรียน (ร้อยละ 55.2-59.4) การทำแบบทดสอบหลังเรียน (ร้อยละ 46.9) ในระดับมาก

คณาจารย์ส่วนใหญ่ ($n = 8$) ร้อยละ 62.5 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เกี่ยวกับการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ร้อยละ 50.0-62.5 พึงพอใจในระดับมาก เกี่ยวกับการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองจากวีดิทัศน์ ร้อยละ 50.0-87.5 พึงพอใจเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์ ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 50.0-62.5 พึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในระดับมาก และมากที่สุด ยกเว้นหัวข้อ ผู้เรียนสามารถศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง และฝึกปฏิบัติได้ โดยไม่ต้องเสียเวลารอเพื่อนที่เข้าใจช้า พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่หลายระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง และน้อย (ร้อยละ 25.0, 37.5, 25.0 และ 12.5) หัวข้อ ผู้เรียนสามารถศึกษาจากสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองก็ครั้งก็ได้ จนเข้าใจ และปฏิบัติได้ ในห้องเรียน อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 50.0) แต่กลุ่มตัวอย่าง 1 ราย มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.5 มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกปฏิบัติหลังเรียน และการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ในระดับมากที่สุด และการที่ผู้เรียนสามารถศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง นอกเวลาเรียนได้ ในระดับมาก

จากผลที่ได้ แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในรูปแบบที่มีการทำแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีการใช้สื่อวีดิทัศน์ ร่วมกับการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ร่วมอภิปราย และสนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความรู้ทางทฤษฎี สามารถปฏิบัติทักษะการพยาบาลได้ และมีความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนรู้อย่างรวมทั้งคณาจารย์มีความพึงพอใจในรูปแบบการสอน ดังนั้น จึงควรมีการนำรูปแบบการเรียนรู้อย่างกล่าว ไปใช้ในการเรียนการสอนในหัวข้อนี้ และหัวข้ออื่นต่อไป โดยมีการปรับปรุงในเรื่อง ความอิสระในการเรียนรู้ที่มากขึ้นกว่าเดิม

Title Effects of Student-Centered Teaching on Knowledge, Practice, and Satisfaction of Clean Techniques Among Second Year Nursing Students

Researchers Instructor Natthawan Suwan
 Instructor Dr. Nongyao Kasatpibal
 Asst. Prof. Piyawan Sawasdisingha

Abstract

Student-centered teaching management has been widely used in various fields of study, including nursing education. However, the use of this method in Laboratory Fundamentals of Nursing Practice course (552217) was not sufficient. With this respect, this quasi-experimental research under the one-group pre-post test design was launched in order to examine the effects of student-centered teaching in the subject of clean techniques on knowledge, practice, and satisfaction of nursing sophomores in the Faculty of Nursing at Chiang Mai University; and to examine satisfaction of instructors who taught the subject of clean techniques by means of student-centered teaching. Population and sample in this research were 137 nursing sophomores in Bachelor of Nursing Program in the academic year 2007 who enrolled for Laboratory Fundamentals of Nursing Practice course (552217); and 11 instructors in the Fundamentals of Nursing Department. Data was collected during June to August 2007. The research instruments were developed by the researchers included a knowledge test; the practice observation form; and a questionnaire on satisfaction, benefits, and stress derived from learning. The knowledge test and the practice observation form had been verified for validity by 5 experts in nursing. The collected data was analyzed by descriptive statistics, paired-T test, and content analysis. The research results were as follows:-

The average scores of pre-learning and post-learning knowledge on clean techniques of the students were statistically significantly different ($t = -13.204, p < .001$); and more than 80% of the students had excellent scores in all four clean technique practices (normal handwashing, surgical mask wearing and removing, gloves wearing and removing, and gown wearing and removing), where the scores were more than 90%. In addition, it was found that most of the sample ($n=96$) moderately satisfied with taking a pre-test before class (46.9%); and highly satisfied with self-access learning via video (61.5-64.6%), audiovisual details and teaching steps of the video-based education (52.1-

57.3%), provision of advisors on station (46.9%), post-learning practice evaluation (55.2-59.4%), and taking a post-test after class (46.9%).

Most instructors (n=8) or 62.5% were extremely satisfied with arrangement of pre-test for the students; 50.0-62.5% were highly satisfied with arrangement of self-access learning via video for the students; 50.0-87.5% were highly to extremely satisfied with video media; and 50.0-62.5% were highly and extremely satisfied with the learning method. One of differences was found under the topic specifying "The students can use video media to learn and practice by themselves without wasting time waiting for slow classmates." in which the sample had multiple satisfaction levels; i.e. extremely high, high, moderate, and low (25.0%, 37.5%, 25.0%, and 12.5%). The other difference was found under the topic specifying "The students can learn via video media by themselves as much as needed until they understand and can practice in class." where almost all sample were highly satisfied (50.0%); except 1 individual who had the lowest level of satisfaction. Most of the sample, or 62.5%, were extremely satisfied with post-learning practice evaluation and arrangement of the post-test for student, and highly satisfied with allowing the students to learn via video media by themselves out of class.

From the results, it was shown that the student-centered teaching management featured with the combination of pre-test and post-test, video media, as well as students' self-practice with the availability of instructors for suggestions, discussions, and supports enabled the students to acquire theoretical knowledge, thereby being able to perform nursing practice, and to gain satisfaction of the learning method; while the instructors were also satisfied with the teaching method. Therefore, this learning and teaching method should be used for this subject and others as well, with some adjustments to provide more learning independence.